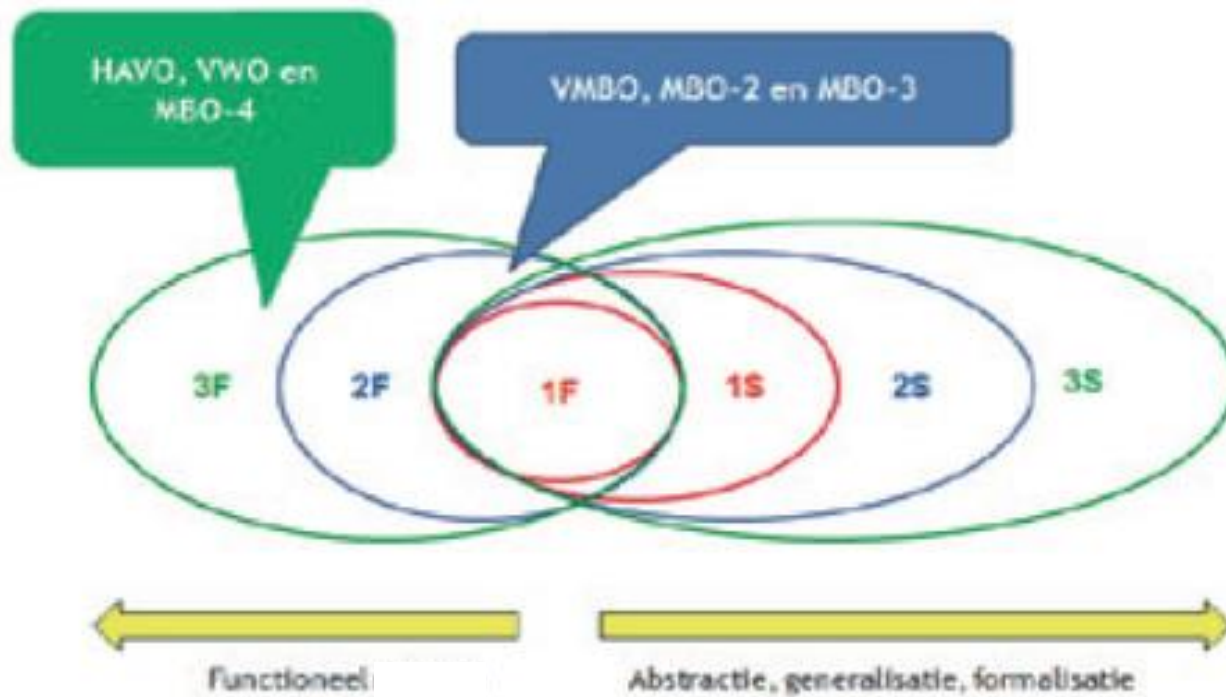

Je komt
verder met
Getal & Ruimte
Junior

Het referentiekader

Rekenen in groep 8

Welk niveau wordt behaald?

Tabel 3.5

Percentage behaalde referentieniveaus rekenen.

Rekenen	Percentages		
	Jongen	Meisje	Totaal
	Regulier basisonderwijs		
<1F	11%	15%	13%
1F	41%	45%	43%
1S	48%	39%	44%
	100%	100%	100%

Rekenen	<1F	1F	1S
	bb	59%	41%
kb	17%	81%	2%
gt	4%	82%	14%
havo	0%	27%	73%
vwo	0%	0%	100%
totaal	13%	43%	44%

Rekenen in groep 8

Wat zijn de veel gemaakte fouten?

Ingewikkelde som? Berekening opschrijven helpt

Zwakke rekenaars uit groep 8 presteren beter als ze bij ingewikkelde sommen de berekeningen opschrijven. Dat ontdekte psycholoog Marije Fagginger Auer. De specialist in Methodologie en Statistiek ziet perspectief: “Na een training kiezen deze leerlingen vaker voor deze oplossingsstrategie.” Fagginger Auer promoveert op 15 juni aan de Universiteit Leiden.

De rekentoets

Wat zijn de veel gemaakte fouten?

Handreikingen

Top 5 meest voorkomende fouten 2F:

- Rekenfout (zowel cijferen als bewerking kiezen)
- Fout metriek stelsel (omzettingen, ook bv. snelheid)
- Geen antwoord gegeven (tijdgebrek of overslaan?)
- Oplossingsroute niet volledig doorlopen (vorm antwoord of niet alle vereiste stappen doorlopen)
- Onnauwkeurig aflezen (buiten marge of inhoudelijk niet correct)

Rekenen op het PO

Hoe voorkom je rekenfouten?

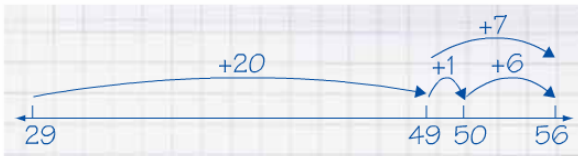
- Veel aandacht voor de basisstrategieën.
- Veel aandacht voor rekentaal.
- Veel oefenen met het metrieke stelsel.
- Direct aanleren om tussenstappen te noteren.

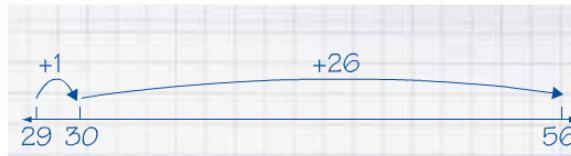
Aandacht voor de basisstrategieën

Reken uit op jouw manier

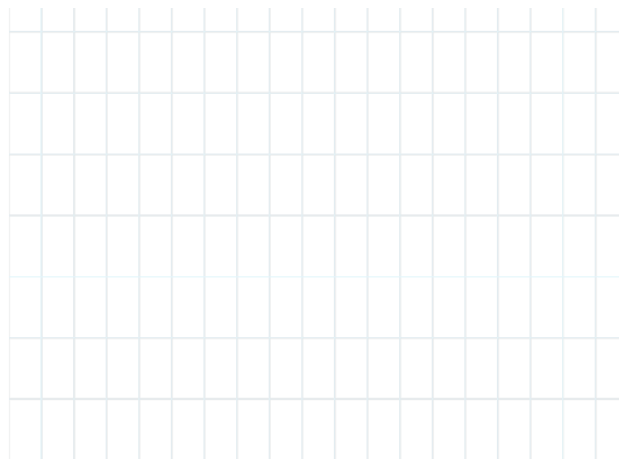
rijg in twee of drie sprongen

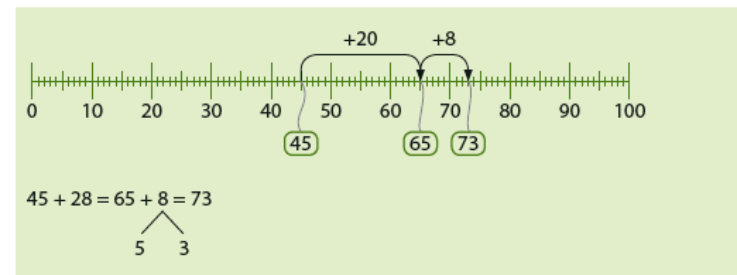
of rijg langs een rond getal

$29 + 27 = \dots\dots$

Bij het optellen van een getal onder de honderd tel je eerst de tientallen bij het eerste getal op, daarna de eenheden.

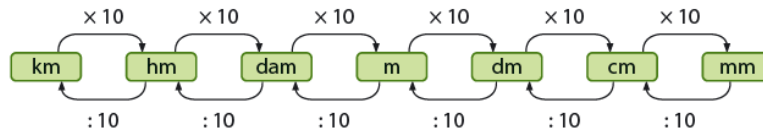

Veel oefenen met het metrieke stelsel

50 Lengte: het metrieke stelsel

Omrekenen naar een andere lengtemaat doe je door per stap te vermenigvuldigen met, of te delen door 10.

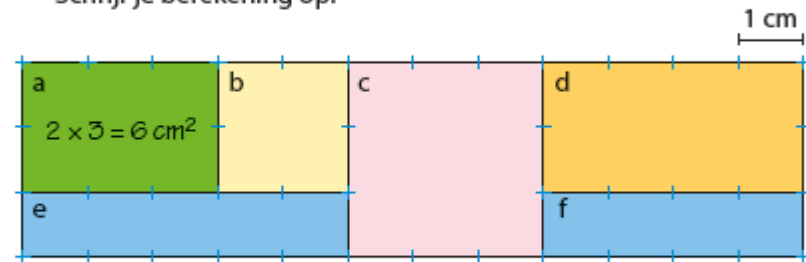

1 m = 100 cm
4 km = 4000 m
750 m = 7,5 hm

6

Reken uit.

- a Bereken de oppervlaktes van de vlakken in cm^2 .
Schrijf je berekening op.

- b Controleer jezelf door hokjes van 1 cm^2 te tekenen.
Hoeveel hokjes heb je getekend?

Tussenstappen opschrijven

Voldoende opschrijfruimte in het rekenschrift.

3 Reken uit met het stappenplan.
 Lars haalt potloden uit het magazijn. In een doosje zitten 12 potloden.
 Hij haalt 30 doosjes. Hoeveel potloden haalt Lars?

Blok 3.1 **4** Cijferend delen

voorbereiden | oefenen | toepassen

1

bedrag	aantal personen	1000	100	10	1
€ 393	3	1	3	1	
€ 555	4	1	6	4	
€ 625	5	1	6	5	
€ 954	9	1		6	

2

$\begin{array}{r} € 87,3 - € 29 \\ \underline{60} \\ 27 \\ \underline{27} \\ 0 \end{array}$	$\begin{array}{r} € 84,6 - € 114 \\ \underline{60} \\ 24 \\ \underline{24} \\ 0 \end{array}$	$\begin{array}{r} 195,5 - 39 \\ \underline{150} \\ 45 \\ \underline{45} \\ 0 \end{array}$	$\begin{array}{r} 536,8 - € 7 \\ \underline{530} \\ 68 \\ \underline{68} \\ 0 \end{array}$
---	--	---	--

3

Stap 1

Stap 2 $72 : 6 =$

Stap 3 $72 : 6 = 12$

$\begin{array}{r} 60 \\ \underline{60} \\ 12 \\ \underline{12} \\ 0 \end{array}$	
--	--

Stap 4 Het antwoord klopt, want $12 \times 6 = 72$.

4

Stap 1

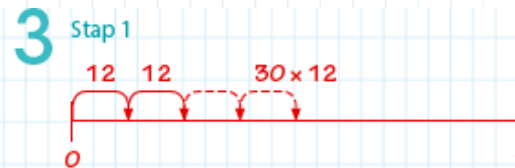
Stap 2 $180 : 20 =$

Stap 3 $180 : 20 = 9$

Stap 4 $9 \times 20 = 180$

Het antwoord klopt.

© Noordhoff Uitgevers.nl A04 8

Stap 2 $30 \times 12 =$

Stap 3 $30 \times 12 = 30 \times 10 = 300$

$$\begin{array}{r} 12 \\ 30 \times \\ \hline 360 \end{array}$$

Stap 4 Het antwoord ligt in de buurt van de schatting. Het antwoord klopt.

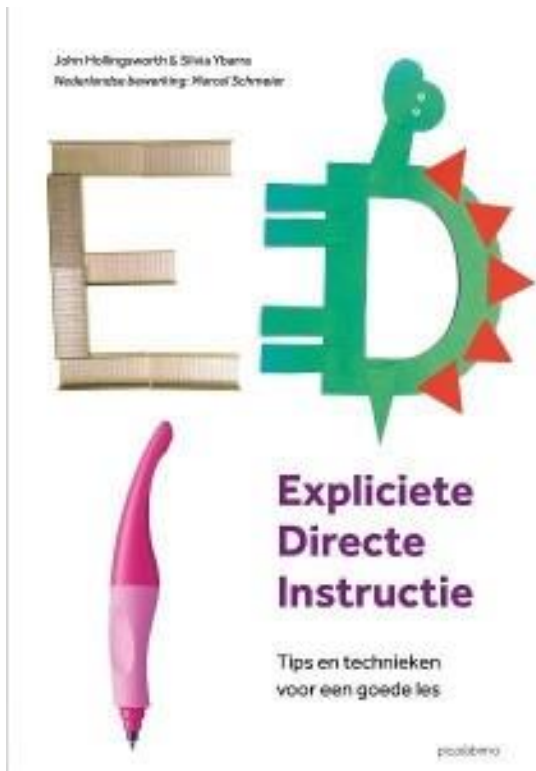
Didactische modellen

Zie het protocol ERWD: directe instructie, drieslagmodel, handelingsmodel

Directe instructiemodel

stapstenen voor het controleren van begrip
monitoren of iedereen het begrijpt tijdens het lesgeven

eerst instructie geven
• succeservaringen voor alle leerlingen

dan pas vragen stellen
• vragen over de onderwezen leerstof

denktijd bieden
• iedereen activeren, uitwisselen

willekeurig beurten geven
• zeker zijn dat iedereen leert

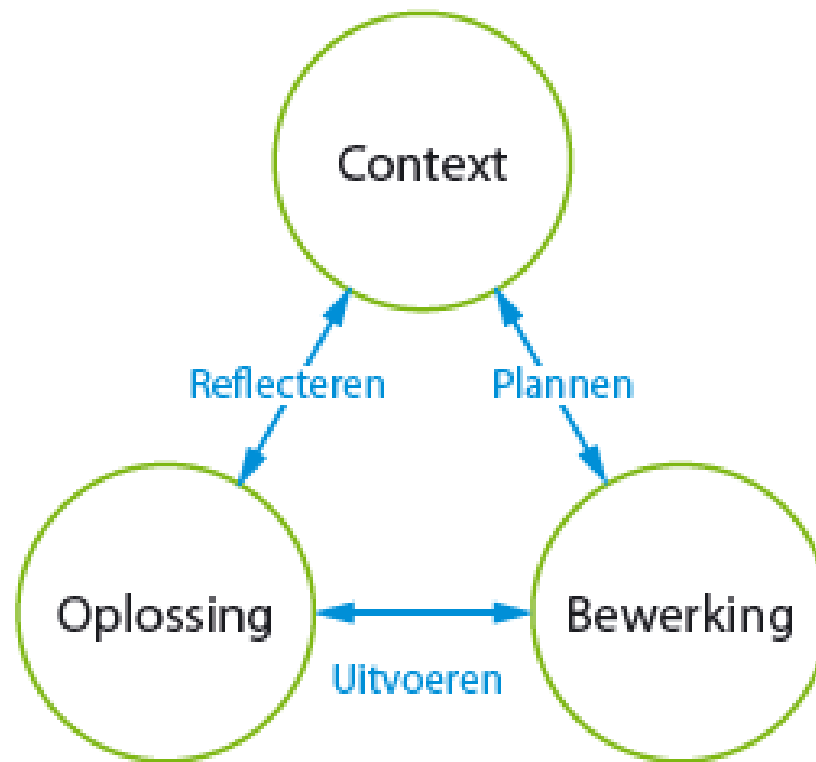
luisteren
• monitoren van het leerproces

feedback geven
• herhalen, herformuleren, herinstructie

directeinstruc^tie.nl

Doorlopende leerlijnen – drieslagmodel

Drieslagmodel -> stappenplan

Reken uit.

De afstand van Amsterdam naar Parijs via Brussel is 508 km.

Van Amsterdam naar Brussel is 205 km.

Hoeveel km is het van Brussel naar Parijs?

Stap 1 Maak een tekening.

Stap 2 Wat moet je uitrekenen?

Stap 3 Wat is het antwoord?

Stap 4 Klopt je antwoord?

Reflectie oefenen door kritische denkvragen

Bekijk de grafiek en beantwoord de vraag.

In deze grafiek zie je de gemiddelde lengtes van volwassen mannen in verschillende landen.

- Krijg je met deze grafiek een goede indruk van de onderlinge verhoudingen?
Leg uit waarom wel of waarom niet.
- Op welke manier zou jij deze grafiek tekenen?

Handelingsmodel

Niveau	Omschrijving	Voorbeeld
Niveau 4	Formeel handelen (formeel bewerkingen uitvoeren)	$3 + 2 = 5$
Niveau 3	Voorstellen – abstract (representeren van de werkelijkheid aan de hand van denkmodellen)	<p>●●● + ●● = 5</p> <p>0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10</p>
Niveau 2	Voorstellen – concreet (representeren van object en werkelijkheidssituaties in concrete afbeeldingen)	<p>Hoeveel appels zijn er?</p>
Niveau 1	Informeel handelen in werkelijkheidssituaties (doen)	Zorg voor een zak en 5 appels. Doe 3 appels in de zak en vraag hoeveel erin de zak zullen zitten als je er nog 2 bij doet.

Getal & Ruimte

de meest gebruikte wiskundemethode op het VO
krijgt een broertje in het basisonderwijs:

**& GETAL
& RUIMTE**

 Getal & Ruimte
Junior

Je komt verder met

 Getal & Ruimte
Junior

- ✓ Aandacht
- ✓ Zelfvertrouwen
- ✓ Eigenaarschap

**Bij vragen, vraag de uitgever.
e.vanvroomhoven@noordhoff.nl**

